

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС, ЯК ЗАПОРУКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

ЛІІІ навчально-методичної конференції ХНМУ

Харків
ХНМУ
2020

Міністерство охорони здоров'я України
Харківський національний медичний університет

**СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС
ЯК ЗАПОРУКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ
ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ**

ІІІ навчально-методична конференція ХНМУ

29 січня 2020 року
м. Харків

Харків
ХНМУ
2020

Затверджено Вченою Радою ХНМУ.
Протокол № 1 від 23.01.2020 р.

Редакційна колегія:

Марковський В.Д., Фоміна Л.В., Краснікова С.О., Логвінова Ж.І.

С88 Студентоцентрований навчальний процес як запорука забезпечення якості вищої медичної освіти: матеріали ЛІІІ навч.-метод. конф. ХНМУ (Харків, 29 січня 2020 р.) / Міністерство охорони здоров'я України, Харк. нац. мед. ун-т. – Харків : ХНМУ, 2020. – Вип. 10. – 236 с.

Матеріали, наведені у збірнику, освітлюють студентоцентровані педагогічні технології, які підвищують мотивацію студентів, сприяють активізації навчального процесу та покращенню якості освіти.

Збірник розраховано на викладачів вищих медичних закладів.

УДК 378.091.33:61(477.54)ХНМУ

Література:

1. Дубасенюк О. А. Розвиток вищої освіти: тенденції та перспективи / О.А. Дубасенюк // Людиноцентризм як основа гуманітарної політики України: освіта, політика, економіка, культура : матеріали Всеукраїнської конференції. – К. : ІОД НАПН України. – 2011. – С. 135–142.
2. Онищенко В.О. Інноваційний розвиток національної вищої освіти в умовах інтеграції до європейського освітнього простору [Електронний ресурс] / В.О. Онищенко. – Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua>
3. Гуткевич С.О., Онищенко І.Г. Світовий освітній простір: тенденції та перспективи розвитку в умовах глобалізації: монографія / С.О. Гуткевич, І.Г. Онищенко. – К.: НТУ «КП», 2014. – 205 с.
4. Подковко Х.В. Інноваційні технології навчання в контексті компетентісного підходу в освіті / Х.В. Подковко // Медична освіта. – 2016. – №1. – С. 41–43
5. Остапук Л.І. Досвід навчання студентів за європейською кредитно-трансферною системою в НМУ імені ОО Богомольця як основа для підвищення якості медичної освіти / Л. І. Остапук, В. Ф. Москаленко, О. П. Яворовський // Медична освіта. – 2010. – №2. – С. 60–63
6. Скляр І. Д. Оцінювання у студентоцентричній моделі / Студентоцентризм у системі забезпечення якості освіти в економічному університеті [Електронний ресурс] : зб. матеріалів Всеукр. наук.-метод. конф. за міжнар. участю (Київ, 2–3 берез. 2016 р.) – К. : КНЕУ, 2016 – С. 42–44.

*Сінайко В.М., Коровіна Л.Д., Радченко Т.М.
кафедра психіатрії, наркології,
медичної психології та соціальної роботи ХНМУ*

ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ФОРМА НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ

Навчання у ЗВО завжди вимагало серйозного ставлення, довгострокової сумлінної праці від студентів. Процес вивчення нового матеріалу має форму класних та позакласних занять. Із урахуванням сучасних реалій – наявності великої кількості теоретичного матеріалу у відкритому доступі, практичні заняття вимагають певної модифікації. Ігрові технології є доволі зручним та цікавим способом опанування теоретичного матеріалу [2, 3, 4, 9].

Згідно з «конусом Дейла» (залежність освітніх результатів від контексту освіти) люди запам'ятовують 90% інформації шляхом театралізованого виступу, імітації реальної діяльності, виконання реальної дії. Це формує здатність аналізувати, розробляти, створювати та оцінювати нову інформацію чи нові навички [4, 9].

Ігрові технології навчання – це задана ситуація, в основі якої лежить соціальний досвід. Коли людина потрапляє в певні обставини, це розвиває в неї нові невластиві якості та стимулює контроль своєї поведінки. Ігрові технології в педагогіці – комплекс заходів, що складається з декількох основних етапів. Це формування мети, розробка плану, за яким слід виконувати поставлене завдання. Невід'ємною частиною роботи є розбір і аналізування всього процесу [1, 5, 7, 8].

На наш погляд, здатність повідомляти погані новини пацієнту є дуже важливою практичною навичкою для майбутнього лікаря будь-якої спеціальності. Цю навичку неможливо опанувати без використання певного тренування [10].

Контингент та методи дослідження. Дослідження було проведено за участі 57 студентів-іноземців 3 курсу, 4 академічних груп, обох статей, віком $21 \pm 1,9$ років. Студенти були поділені на дві групи: група дослідження (29 студентів) та контрольна група (28 студентів). Ми використовували метод спостереження, використання ігрових технологій (рольова гра).

На практичному занятті з медичної психології, тема заняття «Психологічні аспекти суїцидальної поведінки, вмираючого пацієнта та евтаназії», студентам було запропоновано імітаційну ділову гру, як саме повідомляти погані новини пацієнтам. За основу було взято протокол SPIKE, розроблений W Bail тощо про надання інформації хворим на онкологічні захворювання. Він передбачає 6 кроків щодо повідомлення поганих новин. Першим кроком є формування плану бесіди лікарем та налаштування пацієнта. Другий крок полягає в оцінюванні сприйняття хворого, визначення рівня його загальної обізнаності. Крок 3 – це отримання «запрошення» хворого, тобто лікар має запитати, у якому обсязі пацієнт може сприйняти інформацію щодо стану свого здоров'я. Крок 4 – це безпосереднє надання інформації хворому. П'ятим кроком є аналіз емоцій хворого з емпатією. Крок 6 – висновок та формування подальшої стратегії [6, 10].

Під час ділової гри було створено 2 групи. Перша грала ролі пацієнтів та лікарів, а друга – спостерігачів. Група дослідження була поділена на тих, що грали пацієнтів та лікарів та тих, що спостерігають. Після кожного обіграного кроку за протоколом спостерігачі висловлювали свою думку, щодо побаченого.

Контрольна група не мала спостерігачів, тобто студенти грали ситуацію, не чують критики збоку.

На другому етапі дослідження усім студентам було запропоновано здійснити контроль знань, який містив тести та ситуаційні задачі.

Усі студенти продемонстрували задовільний рівень розв'язання тестових завдань. Проте студенти групи дослідження показали значно кращий результат, оскільки обґрунтували відповіді на ситуаційні задачі. Вони давали розгорнуті пояснення, ілюстрували їх відповідними прикладами.

Таким чином, можна сказати, що ділові ігри значно покращують засвоєння теоретичного матеріалу. Проте їх вдосконалення шляхом додавання спостерігачів, які висловлювали критику щодо відігрівання ситуації значно покращують результати засвоєння матеріалу. Цей висновок може стати реальною допомогою в процесі формування особистості лікаря.

Література:

1. Апинян Т. А. Сущностно-универсальное определение игры: феноменология фантома / Т. А. Апинян // Вопросы философии. – 2008. – №2. – 120 с.
2. Освітні технології : навч.-метод. посіб. / О.М. Пехота, А.З. Кітенко, О.М. Любарська та ін. ; за заг. ред. О.М. Пехоти. – К. : А.С.К., 2002. – 255 с.
3. Чернилевский Д.В. Дидактические технологии в высшей школе : Учеб. пособие для вузов. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2002. – 437 с.
4. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : [навч. посіб.] / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 352 с.
5. Кічук Н. В. Ігрове проектування як інтерактивна дидактична технологія підготовки фахівців / Н. В. Кічук // Наука і освіта. – 2005. – № 3–4. – С. 61–65.
6. Котов М.А. Как сообщать плохие новости максимально эффективно? Протокол SPIKES для сообщения «плохих новостей»/ М.А. Котов, В.В. Гуцин// Эндоскопическая хирургия. – 2018.– 5. – С 45–50.
7. Селевко Г. К. Игровые технологии / Г. К. Селевко // Школьные технологии. – 2006. – № 4. – С. 23–42.
8. Селевко Г. К. Современные образовательные технологии : [учеб. пособ.] / Г. К. Селевко. – М. : Нар. обр., 1998. – С. 52.
9. Яворська Ж. Ділові ігри та їх роль у підготовці сучасних фахівців / Ж. Яворська // Вісник Львівського Університету. – 2005. – Вип. 19. – С. 241–246.
10. Baile WF, Buckman R, Lenzi R, Globera G, Bealea EA, Kudelkab A. SPIKES — a six-step protocol for deliver bad news: application to the patient with cancer. Oncologist. 2000;5:302.

*Соловійова Є.Т.,
Харківський національний медичний університет,
кафедра неврології №2*

АКТИВІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Використання методів активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів – майбутніх лікарів – важливий принцип навчання у вищій освіті [3, 6]. Рішення діагностичних і лікувальних задач, проблемних ситуацій, участь у навчальних іграх забезпечують високу професійну

Паутіна О.І., Руда Н.Г.

ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ФАРМАКОЛОГІЇ ХНМУ	156
---	------------

Перекрест М.І.

ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ	158
--	------------

Плахотна О.М., Древаль Д.Т.

ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ ПЕДІАТРИЧНИХ СИМУЛЯТОРІВ ДЛЯ ВІДПРАЦЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК СТУДЕНТАМИ	160
---	------------

Погорєлов В.М., Гуйда П.П., Телегіна Н.Д., Брек В.В., Маслова Є.П., Чернонос К.О.

ІНТЕРАКТИВНИЙ МЕТОД У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ТА ФОРМУВАННЯ ЇХ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЛІКАРЯ	162
---	------------

Попова Л.Д., Наконечна О.А.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ	164
---	------------

Рогова А.В.

СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНЕ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «ОСНОВИ ХРИСТІЯНСЬКОЇ ЕТИКИ І МОРАЛІ»	167
--	------------

Сипливий В.О., Доценко В.В., Петренко Г.Д., Гузь А.Г., Грінченко С.В., Робак В.І.

ДОСВІД ТА МЕТОДОЛОГІЯ ВИКЛАДАННЯ ЗАГАЛЬНОЇ ХІРУРГІЇ З УРАХУВАННЯМ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО НАВЧАННЯ	168
--	------------

Сирова Г.О., Петюніна В.М., Тюпова А.І.

СТУДЕНТ – В ЕПІЦЕНТРІ	173
------------------------------------	------------

Сінайко В.М., Коровіна Л.Д., Радченко Т.М.

ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ФОРМА НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ	175
--	------------

Соловійова Є.Т.

АКТИВІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ	177
---	------------

Сорокіна І.В., Марковський В.Д., Калужина О.В.,

Галата Д.І., Плітень О.М., Омельченко О.А.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО НАВЧАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ПАТОМОРФОЛОГІЯ»	179
--	------------

Старіков В.І., Гаврилов А.Ю., Сенніков І.А.

СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНЕ НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ ОНКОЛОГІЧНОЇ НАСТОРОЖЕНОСТІ У МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ	182
--	------------

Старкова І.В.

СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНЕ НАВЧАННЯ – ОСНОВА ЯКІСНОГО ЗАСВОЄННЯ ЗНАЬ З АКУШЕРСТВА	184
--	------------

Степаненко О.Ю., Кольцова Л.В.

ЗНАЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНИХ РЕФЕРАТИВНИХ КОНФЕРЕНЦІЙ В РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ СТУДЕНТОЦЕНТРИЧНОЇ СПРЯМОВАНOSTІ НАВЧАННЯ: ДОСВІД КАФЕДРИ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ	186
--	------------

Тимчук Н.Ф., Садовниченко Ю.О., М'ясоєдов В.В.

ПРИРОДНИЧИЙ МУЗЕЙ КАФЕДРИ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ ХНМУ ЯК ДІЄВИЙ ІНСТРУМЕНТ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ	188
--	------------